Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XC. Ч. 174. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 12-го ВЕРЕСНЯ 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 12, 1984 No. 174. VOL. XC.

В Саскатуні вводять двомовну програму навчання

Саскатун, Саск. (КУК). — Провінційна Рада Комітету Українців Канади Саскачевану подає до відома, що міністерство освіти в Саскачевані призначило Віру Лабач на посаду дорадника для розвитку навчання української мови.

Головна відповідальність дорадника буде сприяння розвиткові та установлення українсько-англійської двомовної програми в державних школах Саскачевану. Особливі обов'язки В. Лабач включатимуть допомогу з розвитком програмових засобів та вишукування місцевостей, де існує зацікавлення українсько-англійським двомовним навчанням.

Раніші звернення Провінційної Ради КУК до провінційного уряду Саскачевану здійснили створення посади при міністерстві освіти, — сказав д-р Дмитро Ціпивник, голова Провінційної Ради КУК. Призначення В. Лабач виявляє прихильний відгук уряду останньому проханню Провінційної Ради КУК, щоб уряд підсилив навчання української мови в державних школах Саскачевану.

Д-р Ціпивник додав, що Провінційна Рада КУК співпрацюватиме з міністерством освіти в поширюванні та заснуванні українсько-англійських програм у Саскачевані.

Починаючи з вереснем 1984 року В. Лабач працюватиме разом з дорадником багатокультурности Юрієм Жеребецьким у канцелярії міністра освіти в Саскатуні. Зацікавлені можуть звертатися до В. Лабач на адресу: Mrs. Vera Labach, Saskatoon Regional Office, Department of Education, 3130 8th St. East, Saskatoon, Sask. S7K 2H6.

Представники правозахисних груп зустрінуться у Вашінґтоні

Нюарк, Н.Дж. — Напередодні демонстрації у Вашінґтоні, в суботу, 15-го вересня ц.р., відбудеться зустріч представників груп в обороні людських і національних прав в Україні.

Ігор Ольшанівський, координатор, звертається до всіх активістів численно прибути на цю зустріч, щоб спільно обговорити діяльність об'єднаних груп. Місце зустрічі — будинок св. Софії, при 2615 30 вул. Північний захід, о год. 6-ій вечером.

Помер бл. п. о. митрат М. Ярош

С. Бавнд Брук, Н. Дж. (Митрополича Канцелярія). — У четвер, 6-го вересня, в Честері, Па., помер на 75-му році життя бл. п. митрофорний протоієрей Михайло Ярош.

Чин єрейського похорону відправили священики Філядельфійського деканату в церкві Успіння Пресвятої Богородиці в Честері, Па., настоятелем якої був Покійний. Крім того спочилий о. М. Ярош очолював деканат Філядельфійської округи та був довголітнім членом Ради Митрополії УПЦеркви і Контрольної комісії.

Закінчення чину священичого похорону відбулося в церкві-пам'ятнику в Савт Бавнд Бруку. Святу Літургію і останню Літію над домовиною Покійного очолив Блаженніший Митрополит Мстислав, якому сослужили отці: протопресвітери Ф. Лаврик, митрофорний протоієрей Л. Лотоцький, адміністратор УАПЦеркви в Венесуелі, митрофорний протоієрей М. Борисенко, протоієреї Ю. Гнатко, Ф. Істочин, Н. Коваль і Г. Подгурець. Співав хор священиків. Перед відправою останньої Літургії зворушливе прощальне слово над домовиною спочилого о. Михайла виголосив Владика Митрополит. У відправі Літії взяли участь усі присутні на похороні 23 священики. Посвячення могили і запечатання домовини довершив о. М. Борисенко.

Чисельну громаду священиків і вірних, що прийшли схилити свої голови перед свіжою могилою свого собрата і пастиря, гостила трапезою пані-матка Марія Ярош і ближча родина. Господарем цієї трапези був о. М. Борисенко, а промовляли на ній виконуючий обов'язки голови Консисторії митрофорний протоієрей М. Галета, о. Ф. Лаврик від Філядельфійського деканату, та о. Ю. Гнатко від Пітсбурзького деканату.

В АМЕРИЦІ

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ОН Хавіє Перез де Куеяр у своєму річному звіті ствердив, що напруження і конфлікти між двома надпотугами ЗСА і СССР і брак порозуміння між ними щодо роззброєння спричинюють хаос і неспокій між членами ОН. Він також критикував членів ОН в загальному за їх нехіть і невміння переводити постанови ОН в життя.

В САН ФРАНСІСКО, КАЛІФ., ряд американських суспільно-громадських організацій почали енерґійну кампанію за закриття дому для гомосексуалістів для здержання розповсюдження небезпечної хвороби „АІДС", яка в минулому спричиняла смерть одного чоловіка кожного дня в місяці. Д-р Мервин Сільверман, директор міського центру здоров'я, який кілька тижнів перед тим був проти закриття того дому, переконався тепер, що для загального добра цей дім гомосексуалістів слід закрити.

СЕНАТСЬКА КОМІСІЯ в справах розвідки думає покликати на переслухання Дейвида Арона, найвищого дорадника в 1980 році віцепрезидента Америки Волтера Мондейла. Цього радника було обвинувачено в тому, що він мав розшифрувати ім'я американського розвідчика, який працював в совєтському міністерстві закордонних справ в Москві. Д. Арон є далі дорадником демократичного кандидата на президента в справах закордонної політики. Головою Сенатської комісії в справах розвідки є сен. Беррі Ґолдвотер, республіканець з Арізони, від якого залижить, чи Арона покличуть на переслухання.

НАЙБЛИЖЧІ ДЕБАТИ поміж президентом Роналдом Реґеном і колишнім віцепрезидентом Волтером Мондейлом відбудуться мабуть у середині місяця жовтня. Таких дебат не буде аж шість, як цього вимагає Мондейл, демократичний номінат, а радше дві, або найбільше — три.

КОНЦЕРТ У ВАШІНҐТОНІ ПРОХОДИТИМЕ ПІД МОТТОМ „МУЗИЧНИЙ ПОКЛІН УКРАЇНСЬКІЙ КУЛЬТУРІ"

Вашінгтон. — В неділю, 16-го вересня ц.р., тут, в престижевій великій Філармонічній залі Мистецького центру ім. Кеннеді о год. 3-ій по полудні відбудеться великий концерт симфонічної, сольної і хорової музики під моттом: „Музичний Поклін Українській Культурі", на знак протесту проти русифікації українського народу Москвою і здійснюваного комуно-московським тоталітарним режимом етноциду України.

В концерті візьмуть участь найкращі сили української діяспори: українська оперна співачка мецио-сопрано Рената Бабак, соліст Метрополітальної опери в Ню Йорку бас-баритон Андрій Добрянський, поширений український хор „Думка" з Ню Йорку під диригентурою Семена Комірного, велика симфонічна оркестра Ферфаксу під музичним керівництвом Вілліяма Гадсона.

Про оперну співачку Р. Бабак, яка колись виступала в провідних ролях мецо-сопран у Великому Оперному Театрі в Москві і Оперному Театрі у Львові, видатний музичний критик американської газети „Де Джорнал" писала: „Р. Рибак — власниця голосу, який досягнув досконалости в проєкції, контролі і діяпазоні". А головний музичний критик столичної газети „Вашінгтон Пост" Джозеф Мек Ліллан недавно писав: — „Р. Бабак має найбільш зворушливий голос нашої доби. Її голос є водночас великий і ніжний, надзвичайно могутній і чудово контрольований".

Популярний український оперний співак А. Добрянський своїми виступами завжди викликає захоплені відгуки публіки і спеціялізованої критики. Про його недавній виступ газета „Свобода", між іншим, писала: „Добрянський знову показав свою високу майстерність у виконуванні українського клясичного репертуару. Твори цього репертуару звучали у виконанні Добрянського задушевно, вдумливо і проникливо... Його оксамитного тембру голос звучав тепло і шляхетно, легко і рівно на всьому діяпазоні, показуючи чудову кантилену".

Хор „Думка" був заснований у вересні 1949 року в Ню Йорку як чоловічий хор. Перший публічний виступ хору відбувся в Ню Йорку в 1950 році в церкві св. Юра. Потім були концерти у Вашінгтоні, в нюйоркських Карнеґі Голл, Тавн Голл, Медісон Сквер Ґарден та на різних радіостанціях. У 1959 році „Думка" стала мішаним хором і у цій формі існує до цього часу. Хор виступав із самостійними концертами в Дітройті, Чикаго, Філядельфії, Торонто, Монтреалі та інших містах. Під цю пору хором диригує С. Комірний, який порівняно не так давно приїхав з України, де закінчив музичні студії в Ужгороді та Львові.

Крім сольового виступу, велика 108 членна Симфонічна оркестра Ферфаксу під музичним керівництвом В. Гадсона акомпаньювати ме солістам і хорові. Про В. Гадсона музичний критик газети „Вашінгтон Стар" Ірвінг Ловенс писав: „Гадсон надзвичайно талановитий музикант і диригент. Завдяки його керівництву оркестра досягає висот надхненної гри". А газета „Вашінгтон Пост" між іншим зазначала: „Під уважним і вдумливим керівництвом Гадсона оркестра не просто грає — вона творить музику".

В програмі концерту прозвучать репрезентативні твори видатних клясичних і сучасних українських композиторів: Миколи Аркаса, Миколи Вербицького, Григорія Давидовського, Константина Данькевича, Марка Кропивницького, Кирила Стеценка і Платона Майбороди.

Рената Бабак

Андрій Добрянський

Мішаний хор „Думка" під диригентурою Семена Комірного.

В музиці виконуваного здебільша на слова Тараса Шевченка, репертуару концерту тематично віддзеркалюватиметься протест проти поневолення українського народу московським загарбником, проти етноциду і російщення.

Серед інших музичних номерів Симфонічна оркестра Ферфаксу виконає увертюру опери М. Аркаса „Катерина", в якій відображається зміст поеми Т. Шевченка „Катерина", яку він написав у 1838 році. Велика простота оповідання і незрівняна глибина чуття доводять трагізм поеми і переживання героїні до вершин та визначають її високу мистецьку та етичну вартість. В „Катерині" протиставляється низьку мораль москаля-чужинця високій моралі української селянської родини. Ці два протилежні національні й етичні світогляди неминуче ведуть до конфлікту і катастрофи. Гріх Катерини викликає трагічні наслідки: батьки відреклися своєї доньки, що зламала закон, батько-москаль відцурався свого сина, мати стратилася, син Катерини залишився круглим сиротою. Високомистецький образ так важко скривдженої москалем-нелюдом Катерини виростає неначе до символічного образу цілої України, сторіччям постійно кривдженої та експлуатованої.

СВІТЛІЙ ПАМ'ЯТІ ПАТРІЯРХА ЙОСИФА!

ЗАЯВА І ЗАКЛИК ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу, найстаршої і найбільшої української братерсько-забезпеченевої та суспільно-громадської організації у вільному світі, з великим жалем і смутком прийняв до відома вістку про те, що в дні 7-го вересня цього 1984 року в Римі відійшов з цього світу Патріярх Української Католицької Церкви, Ісповідник Віри і довголітній Мученик за неї та за народ, Великий Син свого народу та невтомний і неустрашимий борець за його Божі і людські права і вольності, Блаженніший Отець Йосиф Сліпий. Головний Екзекутивний Комітет з повних душі і серця прилучується до тієї всенаціональної скорботи, що її викликав відхід у вічність Блаженнішого Патріярха Йосифа і до цієї скорботи закликає всіх своїх членів.

Головний Екзекутивний Комітет УНС зокрема закликає своїх членів респектувати заклик Митрополії Української Католицької Церкви в ЗСА та проголошення нею 40 днів жалоби і в тому часі здержатися від будь-яких розвагових імпрез.

Йдучи за закликом Митрополії УКЦ в ЗСА, в день похоронів світлої пам'яті Блаженнішого Патріярха Йосифа, в четвер, 13-го вересня ц.р., та з метою, щоб дати своїм працівникам можливість взяи участь у церковних відправах, бюра Головної Канцелярії УНСоюзу в тому дні будуть до полудня закриті.

НЕХАЙ БУДУТЬ ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ І ВІЧНА СЛАВА ВЕЛИКОМУ СИНОВІ СВОГО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ, НЕВТОМНОМУ БОРЦЕВІ ЗА ЙОГО БОЖІ І ЛЮДСЬКІ ПРАВА ТА СТРАДНИКОВІ ЗА НИХ, БЛАЖЕННІШОМУ ПАТРІЯРХОВІ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ, ОТЦЕВІ ЙОСИФОВІ !

Джерзі Сиmі, Н. Дж. 10-го вересня 1984 року.

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УНС

У СВІТІ

НАГЛА ЗМІНА НА ПОСТІ шефа штабу совєських збройних сил, яким донедавна був маршал Ніколай Огарков, а тепер замінив його маршал Сєргєй Ахромєєв, означає деградацію першого і підвищення другого. На Заході ще не знають усіх закуліс совєтської комбінації, але вона наступила на зарядження Політбюра, — кажуть добре поінформовані американські розвідчі речники. Не треба виключати, що на звільненні Огаркова не закінчилося і що це може бути початком чистки в армії на найвищому щаблі. Неуспіхи боротьби совєтських військових частин в Афганістані, вибух складів амуніції у Свєтлогорську, зістрілення совєтськими джетами південнокорейського пасажирського літака над Сахаліном та інші неуспіхи могли, серед багатьох інших, бути тільки початком упадку Огаркова.

ИРВИН ФІЛД, ВЛАСНИК цирків під назвою брати Рінґлінґ і Барнум і Бейлі, помер у Венеції, Італія, після виливу крови в мозку, на 66-му році життя.

БРАЗИЛІЙСЬКИЙ СВЯЩЕНИК Ленард Бофф, головний ідеолог і пропаґатор так званої „ідеології визволення" був переслуханий у Римі речниками Конгрегації для справ віри, головою якої є німецький кардинал Йозеф Рацінґер. Перед своїм зізнанням у згаданій конґреґації о. Л. Бофф уникав кореспондентів і не бажав з ними входити в розмови, щоб пізніше не закинули йому, що він поширював в Римі свої погляди ще перед зустріччю з ватиканськими чинниками. Отець Бофф стоїть на становищі, що Церква повинна наблизитись до ширшого прошарку вірних, які потребують її допомоги.

ЗАХІДНІ ДИПЛОМАТИ БУЛИ дещо заскочені розміром похоронів одного із 10-ох заступників прем'єрміністра Леоніда Констандова, який помер на удар серця у Східній Німеччині на 66-му році життя. Такі похорони біля кремлівського муру переважно зарезервовані для членів Політбюра і з цього виходить, що Констандов був значно вищою постаттю у совєтській ієрархії, і не виключно, що його готували на вище становище в партії і керівництві державою. Між присутніми високими функціонарами був також міністер закордонних справ СССР Андрей Ґромико. Очевидно, Константина Черненка, генерального секретаря ЦК КПСС і голови Президії Верховної Ради СССР, не було.

СОВЄТСЬКА ГАЗЕТА „Правда", орган ЦК КПСС, не без задоволення повідомила своїх читачів, що лідер східньонімецьких комуністів Еріх Гонекер зрезиґнував зі своєї плянованої поїздки до Західньої Німеччини на розмови з тамошніми політичними діячами. У повідомленні, яке, до речі, було надруковане два дні пізніше від всіх інших газет на Заході, нічого не говориться, що Москва напередодні поїздки Гонекера робила заходи, щоб така поїздка не відбулася. Очевидно, у східньому бльоці рішення Гонекера було прийнято з великим задоволенням, бо, мовляв, західні держави ведуть тепер „ворожу до соціялістичних країн політику" і дружні поїздки на Захід тепер не на часі.

ПРЕЗИДЕНТ ПІВДЕННОЇ Кореї Чун Ду Гван, виступаючи в Японії на пресовій конференції, висловив надію, що Китайська Народна Республіка не бойкотуватиме літніх Олімпійських Ігрищ в 1988 році в Сеулі, Корея, і вишле своїх спортовців на Олімпіяду. Заввагу президента Гвана вважають у політичних колах, як запрошення Китаю на Олімпійські Ігрища. Крім того Гван вжив слова „великий азійський нарід" у відношенні до КНР, щоб тим підкреслити пошану до Пекіну

ПРЕЗИДЕНТ КРИТИКУЄ МОНДЕЙЛА ЗА ЙОГО „ПОДАТКОВУ ПОЛІТИКУ"

Дойлставн, Па. — Президент Роналд Реґен, промовляючи до тисяч польських американців, зібраних тут перед храмом Ченстоховської Божої Матері, гостро заатакував демократичного кандидата на президента Волтера Мондейла за його намір збільшити податки, якщо його вибере американський нарід на президента ЗСА.

„Ідеї нашого противника збільшити податки є старі, як старою є відповідь. Наші нові початки є цілком іншими від цієї економічної кризи, яку створила адміністрація Картера-Мондейла за своєї каденції", — твердив президент Реґен.

Він теж говорив про терпіння польського народу в Польщі, твердячи, що „помиляються ті, що думають, що вони здавили польський дух зброєю та брутальною силою", і що „ніхто не дав совєтам права на панування над народами Східньої Европи".

Президент Реґен зацитував слова Папи Івана Павла ІІЛ: „Свобода є дана людині Богом як міра його гідности, і як Божі діти ми не можемо бути рабами".

Президент Реґен запевнив ентузіястичну публіку, що Америка не буде і не повинна боятися обороняти справу свободи на всіх міжнародних конференціях, закінчуючи, що „поляки, які живуть в Польщі під чоботом поневолювача, на ділі живуть під проводом Леха Валенси та духа 'Солідарности' ".

Пастор Биллі Ґрегем знову відвідує СССР

Москва. — Пастор Биллі Ґрегем прибув до СССР на 12-денні відвідини і далі обороняв свою заяву з 1982 року, в якій він сказав, що в „СССР існує певна міра релігійної свободи".

Промовляючи до закордонних кореспондентів на московському летовищі, американський евангельський пастор обороняв свою заяву про „певну міру релігійної свободи" в СССР, твердячи, що він далі обстоює своє переконання в тому напрямі.

Він сказав, що приїхав до СССР на запрошення Російської Православної Церкви та Баптистської Ради Церков, що він відвідає Москву, Ленінград, Таллін (Естонія) і Новосибірськ в Сибірі. Він говорив, що він буде проповідувати тільки в церквах, згідно з урядовим розпорядженням.

Вітали його на летовищі в імені Російської Православної Церкви митрополит Філярет з Мінська та Андрей Клименко, президент Всесоюзної Ради Евангельських і Християнсько-Баптистських Церков. Присутнім на летовищі був теж представник державного комітету при уряді СССР, що контролює церкви в Совєтському Союзі.

РЕҐЕН І ҐРОМИКО ЗУСТРІНУТЬСЯ

Вашінгтон. — Закордонний міністер Совєтського Союзу Андрей Ґромико погодився зустрітися з президентом Роналдом Реґеном у п'ятницю, 28-го вересня, тут, два дні після того, як Ґромико відбуде наради з державним секретарем ЗСА Джорджом Шулцом.

Про цю зустріч поміж Президентом і Ґромиком вже давно говорилося у високих політичних колах Америки, як про дуже бажану, бо це буде вперше за три і півроку урядування теперішньої Адміністрації у Вашінґтоні, що до Президента прийде на розмови такий високий совєтський достойник. Про пляновану зустріч повідомлено в понеділок, 10-го вересня, з Білого Дому, але офіційне комюніке про зустріч появиться під кінець цього тижня.

Оголошуючи розмову поміж Реґеном і Ґромиком, речник Білого Дому підкреслив, що ці розмови мають продемонструвати зацікавлення Президента „будуванням конструктивних зносин з Совєтським Союзом" і применшити той „холод", який існує поміж двома суперпотугами вже чотири роки, відколи совєти напали на Афганістан в 1979 році, ще за президентури демократичного президента Джиммі Картера. При цьому речник Білого Дому не кривсь з „побічною ціллю" такої зустрічі Реґена з Ґромиком: відібрати головного „козиря" з рук Волтера Мондейла, демократичного суперника на президентство, бо Мондейл у своїй виборчій кампанії постійно критикує президента Реґена за небажання Реґена відбути такі розмови поміж ЗСА і СССР. Політичні аналітики однак вказують при цьому на факт, що Ґромико — не Черненко.

Конкурс на історичні твори Фонду ім. Л. і П. Ковалевих

Ню Йорк. — Як відомо, Діловий комітет Союзу Українок Америки для конкурсу на наукові історичні твори фонду ім. Лесі і Петра Ковалевих проголосив у січні 1983 року наступний конкурс на науковий історичний твір з реченцем надсилання творів до 31-го грудня 1984 року.

Згідно з бажанням фундаторів, твір повинен мати позитивне державницьке насвітлення, при чому тему можна зачерпнути з будь-якого відтинку української історії.

Твір повинен мати найменше 100 сторінок машинопису. Присилати можна теж друковані твори українською або англійською мовами.

Склад жюрі буде поданий згодом.

Нагороди: I — 1,500 дол., II — 1,000 дол., III — 500 дол.

Твори слід надсилати на адресу: Ukrainian National Women's League of America, 108 Second Ave., New York, N. Y. 10003.

У НЕДІЛЮ, 16-го ВЕРЕСНЯ, СКАЖІМ СВОЄ ТВЕРДЕ СЛОВО У ВАШІНҐТОНІ ПРОТИ РУСИФІКАЦІЇ УКРАЇНИ ЧЕРВОНОЮ МОСКВОЮ!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Чи політичний сумерк Гонекера?

Відкликання офіційних відвідин Еріка Гонекера, провідника комуністичної партії у Східній Німеччині, до Західньої Німеччини, — це тимчасова і немала перемога Москви над її східньонімецьким сателітом.

Але в опінії західньонімецьких урядових чинників та чужинецьких дипломатів — рух за зближення двох Німеччин настільки сильний, що Москві буде дуже важко його унеможливити.

Основною причиною напруження і непорозуміння поміж Черненком і Гонекером було рішення американського Уряду впровадити минулої осени на терен Західньої Німеччини нові атомові ракети.

І коли Москва в голосному протесті проти Америки і її союзників із НАТО за впровадження американських ракет вирішила встановити свої атомові ракети в Західній Німеччині і Чехо-Словаччині — Гонекер не проявив ніякого ентузіязму. Він і в дальшому говорив про спільну відповідальність обох Німеччин, закликаючи СССР і ЗСА до дальших переговорів в справі контролі атомової зброї взагалі.

Хоча кілька років тому Східню Німеччину вважали найбільш льояльним сателітом Москви, вагання Гонекера щодо конечности впровадження на згадані терени совєтських ракет викликали спекуляції, начебто Гонекер намагається наслідувати більш „незалежну політику" комуністичної Мадярщини і хоче мобілізувати менші сателітні країни для вдержання політики детанту між СССР і ЗСА.

Тому його політика детанту з Бонном стала викликом для Москви, яка ще недавно погрожувала бонському урядові, що якщо цей уряд дозволить Америці впровадити атомові ракети, то совєтський уряд „оточить Західню Німеччину лісом своїх власних ракет".

Немає найменшого сумніву, що натиск з Москви примусив Гонекера відкликати свої відвідини до Бонну, що є доказом, хто дійсно кермує політикою сателітньої Східньої Німеччини.

Але, як повідомляє преса зі Східнього Берліну і Бонну — уряди як Боннський, так теж — комуністичний у Східній Німеччині, дають до пізнання що будуть „продовжувати їхні особливі відносини". Твердять теж, що відвідини Гонекера не „відкликано", а тільки „перенесено" на пізніше. Між іншими, Гонекер мав сказати японській парляментарній делеґації у Східньому Берліні, що він не закинув думки про відвідини Західньої Німеччини, додаючи, що „приязні зв'язки з Заходом служать справі миру".

Згідно з опінією західніх дипломатів, притягаючою силою для зближення двох Німеччин є не так національний сантимент як великі економічні стимули й досягнення Західньої Німеччини.

Протягом довших років західньонімецькі субсидії, приватні інвестиції, позички та індивідуальні допомоги , як теж допомога Церков значно зміцнили економіку Східньої Німеччини, можна сказати, що сьогодні Східня Німеччина, якщо йдеться про економічний аспект, стоїть найкраще серед країн Варшавського Пакту. Одначе економічний її стан усе ще не дорівнює економічній стопі Західньої Німеччини. Західньонімецьке радіо і телевізія прямо пересичують Східню Німеччину своїми авдиціями і передачами, пропаґучи економічно-культурний розвиток Західньої Німеччини.

Можна припускати, що Гонекер відчуватиме глибоке приниження, завдане йому Москвою, коли на телевізії він побачить вітання в Бонні делеґації таких комуністичних країн, як Болгарія і Румунія, які будуть скоро на офіційних відвідинах у Бонні, — в той час коли йому, провідникові Східньої Німеччини, Москва заборонила такі самі відвідини до Західньої Німеччини.

СЛІДОМ ЗА СХІДНЬОНІМЕЦЬКИМ лідером Еріхом **Гонекером** який відмовився від заплянованої візити до Бонну на розмови з тамошніми західньонімецькими політиками, пішов також болгарський лідер Тодор Живков, який плянував відвідати Західню Німеччину 19-го вересня. В політичних колах навіть не сумніваються , що за кулісами всіх цих „відмов" стояла Москва, яка не бажала собі поліпшення відносин між Західньою Німеччиною і країнами східнього бльоку, і вона, а не дотичні країни, децидувала про пляни Гонекера і Живкова. В Бонні свідомі того, що кремлівські лідери і в цьому відношенні наказують своїм підлеглим і визначають їхню політичну лінію.

М. Платковський

ШТРАУС, „КОРОЛЬ" БАВАРІЇ

І.

Недавно вийшла з друку книга п.н. „Штраус як політик і людина", — біографія нинішнього президент-міністра Баварії. З приводу цього дехто ставить питання, чи поява цієї книжки означає кінець політичної кар'єри Штрауса, тобто, що він вищого за свій теперішній пост вже осягнути не може.

Життєпис Штрауса може зацікавити не тільки політиків, але й звичайних громадян. Назагал можна ствердити, що більшість громадян Західньої Німеччини, навіть політичні противники Штрауса, признають, що він є найбільш талановитим західньонімецьким політиком, неперевершеним промовцем, посідає непересічні дипломатичні здібності і величезний досвід у державно-політичних справах. Проте і його політичні приятелі страхаються його практичних потягнень — не тільки словесних,висловлюваних у дуже різкому тоні, але теж фактичної дії. Це нібито перешкодило Штраусові стати тим, чого він прагнув: керівником західньонімецької політики на становищі федерального канцлера, тобто голови федерального уряду.

Батько Штрауса був власником м'ясарні, певно досить заможний, але неприналежний до якоїсь еліти. Син закінчив високу освіту, але не склав остаточних докторських іспитів, а тому має тільки докторат„гоноріс кавза". На перешкоді цьому, певно, стала Друга світова війна, яку Штраус закінчив у ранзі ляйтенанта.

Ніколи не був членом націонал-соціялістичної партії, що виходить йому в його повоєнній політичній кар'єрі на користь. Одружився із заможною дочкою власників провінційного бровара. Має вже дорослих двох синів і дочку, що не так давно вийшла заміж за сина відомого адвоката в Мюнхені.

Ще за життя і головства у федеральному уряді Конрада Аденауера, член федерального парляменту і завзятий оборонець у парляментарних дебатах політики Аденауера, Штраус очолював кілька урядових ресуртів. В час, коли він був міністром оборони в кабінеті Аденауера, сталася з ним прикра справа. Занадто поспішний у своїх рішеннях і безоглядний, він наказав на власну руку зробити обшук й арештувати одного з редакторів великого й популярного, але лівого наставлення тижневика „Дер шпіґель" („Дзеркало"), підозріваючи зв'язки цього журналу зі Сходом і сподіваючись здобути для цього докази. Та так не сталося і Штраус, зацькований опозиційною пресою, мусів уступити зі становища міністра оборони. Після того Штраус став об'єктом безупинних нападів опозиційної, більш „лівої" преси. І мав у цьому „пеха", бо давав безліч нагод якимись необережними висловами чи вчинками до нападів на себе, включно до такого ґротескового випадку, як „дискусія" з двома чорними проступниками в Ню Йорку, які намагалися затягнути його до свого авта.

Як не дивно, до уряду він повернувся на пост міністра фінансів (він виявив себе великим знавцем фінансово-господарських проблем, але як автодидакт, самоучка) під час уряду Кіссінджера т. зв. великої коаліції, себто християнської демократії з соціял-демократами. Але це тривало лише два роки. До влади після того на 13 років прийшли соціял-демократи на спілку з лібералами (за канцлерства Брандта, а потім Шмідта). Штраус пішов до опозиції і справляв немало клопоту для соціял-ліберальної коаліції.

У Баварії він був і є безконкуренційним, маючи тут від багатьох років понад 50 відсотків голосів у всіх виборах. Був напочатку лише головою баварської посестри Християнсько-Демократичної партії (що носить у Баварії назву Християнсько-Соціяльної партії), а потім став президент-міністром баварського крайового уряду. Ще перед цим йому присвоїли прозвище „короля Баварії". Так його називають і його противники, які радо приходять на політичні віча Штрауса: „Дивіться, дивіться, це баварський король". Кілька разів, під час т. зв. „фашінгу" (карнавалу) Штрауса жартівливо нагороджували баварською „короною".

Та Штраус таки бажав свого повороту з Мюнхену до Бонну. Після того як християнська демократія — двічі програла вибори проти соціял-ліберальної коаліції (раз з кандидатом на канцлера нинішнього голови федерального парляменту Барцеля, а другий раз під проводом нинішнього канцлера Коля), баварські соціяльні демократи домоглися, щоб у наступних виборах кандидатом на канцлера був Штраус. Після досить гарячих дискусій, бажання баварців було здійснене. Здавалося, що для Штрауса нарешті прийшла велика година. Він вів виборчу кампанію з великою енерґією, не ощаджуючи закидів на адресу соціялістів і лібералів. Але ця, може занадто палка, пропаганда не вийшла Штраусові на користь. Проте, була ще й інша причина програної Штрауса: до нього з недовір'ям, боячись його безоглядности у веденні політичних справ, ставилися його політичні союзники, члени Християнсько-Демократичної партії з інших країв Німецької Федеральної Республіки. В Баварії він дістав рекордове, як завжди, число голосів, але цього не було деінде. Штраус з оґірченням залишився на посту баварського президент-міністра, не перенісшись до Бонну, де лідером опозиції проти соціял-ліберального уряду став знову Коль.

(Продовження буде)

Ол. Зозуля

Було й таке...

Чи пам'ятаємо ми, що саме було? Забули. Хочеться хоч стисло пригадати. А було ось що: На початку вересня 1930 року було оприлюднено постанову ВУЦВКу про ліквідацію округ та перехід на двохступневу систему правління. Інакше кажучи, УССР перетворити в провінцію й дорівняти її до областей Росії.

По всякому коментували цю подію. Щоб розсіяти кривотолки, на студентських зборах почали „пробляти" дивовижну постанову, читаючи по пунктах.

„...на виконання постанови ЦВК і РНК СРСР з 23 липня 1930 року, ВУЦВК і РНК УРСР постановили:

1. Адміністративно-територіяльний поділ УРСР на округи з 15-го вересня 1930 року і окружні виконавчі комітету розпустити".

Точніше було б сказати, на наказ з Москви розігнати.

2.„З 15-говересня 1930 року на території УРСР встановити 503 окремі адміністративні одиниці (485 районів і 18 міськрад)".

У третьому пункті говорилося про ліквідацію 84 районів та перетворення сільрад. Ця реорганізація викликала ряд протестів і створила структурну плутанину. Найдошкульніше вдарила вона по престижу Київської міської ради. До неї прилучили 44 сільради. Таким чином столиця України перетворилася у район, який зобов'язали провадити колективізацію, дбати, щоб були засіяні поля, хліб зібраний та зданий державі; виконувати пляни по м'ясопоставкам, заготівлі молока, яєць, городини, вовни і ще, ще... Словом, Міську раду перетворили в заготівельний пункт.

Хоч над цим питанням довго „крехтіли", але, замість внести ясність, ще більше його заплутали.

Четвертий пункт постанови звучав так: „На території УРСР встановити двохступневу систему управління з тим, що районні виконавчі комітети і міські ради, що їх виділено в окремі адміністративно - господарські одиниці, відпорядковуються безпосередньо центрові".

І так Україна стала областю. Власті на місцях творили беззаконня і ніякого порятунку. Наркомати щоденно отримують великі клунки пошти з різними скаргами. Словом, паперова злива паралізувала й заштопорила канцелярський млин.

Щоб розвантажити паперову зливу та врятувати престиж центру, було вирішено відрядити групу студентів. Завідуючий оргвідділом Конотоп влаштував у залі засідань рятувальну канцелярію. Виглядала вона так: серед залі поставили виритул столи, на яких горою копичились скарги низів і селян. Отож, посадили студентів навколо столу, щоб сортувати паперову зливу за змістом на окремі купки, які клясикувались таким порядком: скарги на незаконне розкуркулювання, на примусову колективізацію, на конфіскацію майна, на грабунок решток хліба. Цього „на" було стільки, що не вистачало місця для окремих купок. Скільки було в цих скаргах нарікань, прокльонів і сліз, ніхто не підраховував.

Отак, наш конвеєр складав скарги на купки, консультанти „ліпили" сякі-такі відповіді, а Конотоп стверджував розмашистим підписом.

Цілий місяць ходили ми на ці „вечерниці-суботники", защо одержали у винагороду по 30 карбованців. Цей підробіток до 23 карбованців стипендії дав можливість декому купити штани чи взуття.

Якось зайшов до залі секретар ВУЦВКу М. Василенко, глянув на наш конвеєр і оголосив новину.

— З сьогоднішнього дня ці „вечерниці" припиняємо. Москва, нарешті, дозволила створити області. Там на місцях швидше розглянуть ці скарги.

— А що робити, — мовив Конотоп, — із скаргами про конфіскацію хліба?

— Що робити?... мабуть прийдеться спалити.

Г. Петровський з В. Чубарем вибороли створення областей, але на припинення конфіскації хліба, Сталін відповів:

— В Україні хліба досить, його треба викачати.

І так, разом із створенням областей, домоглися суцільної колективізації і суцільного, нечуваного голоду людей, що віками вирощували хліб і все до хліба.

І. Самійленко

СЛОВО ДО УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ

Осатаніла і підступна Москва, поваливши арміями червоних орд українську вільну і незалежну державу — Українську Народну Республіку, — силою зброї та озвірілого терору поселилася на кров'ю окропленій нашими предками українській землі.

Дорого заплатив і платить український народ за те, що підняв меч в обороні своєї свободи і незалежности в 1917-20 роках та що й далі бореться за своє святе право думати, творити, діяти та жити на своїй землі так, як він собі цього бажає.

Заплатив і платить український народ хижацьким грабунком національних багатств і природних ресурсів України, приниженням і наругою над його гідністю, постійним терором, в'язницями і розстрілами, тортурами і голодомором, масовими зсилками і рабською працею та скитанням синів і дочок України по всіх материках цієї плянети.

Та цього окупантові ще замало. Знищивши свободу, уклад життя українського народу, його традиційну родину, Церкву Христову і віру, та зфальшувавши правдиву історію нашого народу, — окупант рішуче і підступно приступив до здійснення його кінцевої і завітної мрії, — знищення найдорожчого скарбу нашого народу — його української душі, його рідної мови, а значить і української нації з його тисячолітньою цивілізацією, самобутньою культурою та національною відмінністю.

Уперто, послідовно і методично, при допомозі карних органів Москви, формується в Україні та в усіх поневолених Москвою народів одна — універсальна для всіх — стандартна культура, культура „старшого брата великого російського народу" та його спільна для всіх народів мова „мова соціялізму" — російська мова. І цей культурно-мовний ґеноцид провадиться, як завжди, під облудними гаслами „рівності всіх націй", „братнього спілкування", „єдності інтересів і мети" всього і єдиного „совєтського народу..."

Чи вдасться Москві здійснити цей нечуваний злочин проти найелементарніших і святих прав нашого народу, як це Москва зробила свого часу з калмиками, інґушами, татарами, німцями Поволжя, знищивши їх, як окремі нації і народи? Успіх чи провал Москви тут буде залежати у великій мірі, якщо не цілком, від єдности і солідарности нашого народу на батьківщині, від нас — вільних українців у діяспорі та від публічної опінії вільного світу.

Ось чому кожен здорово думаючий українець у вільному світі,а зокрема в ЗСА, мусить запитати самого себе: „Чи я прибув, чи прибула до Америки лише для того, щоб зберегти своє фізичне існування та забезпечити свій особистий добробут у той час, як мої брати і сестри в Україні — або в неволі, або замовкли на віки-вічні, або змушені мовчати?" Ось чому кожен суспільно-громадський чи політичний діяч мусить поставить рішуче і невідкладно питання перед собою: „Єдність, чи далі самопоборювання і внутрішня гризня?"

Пам'ятаймо, що нічого наш ворог так не боїться, як єдности в народі, бо там де існує єдність — там немає місця руйнуючим силам ворога. І навпаки, відсутність єдности творить ґрунт для чужої — ворожої добичі, породжує взаємознищення, ренегатство, зраду, рабську психологію та ґрунт для чужих сил. Отже справжня, не механічна єдність в українській спільноті є наказом часу. Світ сьогодні повний небезпек і несподіванок. Україні загрожує тотальна руїна її національної субстанції. Не забуваймо, що мовчанка, байдужість до зла, чи розбиття єдности в громаді — допомагає лише спільному нашому ворогові; що світ шанує і прислуховується лише до тих, що вміють самі себе шанувати — об'єднаних, рішучих і сильних.

Погляньмо ближче правді в вічі і побачимо, як ще багато Україна має ворогів та індиферентних до неї та, як мало, не на словах, а на ділі, вона має дійсних приятелів. Як багато є ще тих, які не лише не хочуть розуміти нас, але й не хочуть чути і розуміти правду про Україну , та як часто ми відчуваємо байдужість до української трагедії у цьому світі.

Коли усвідомимо все це, то побачимо ще ясніше, як багато праці ув'язнена Україна чекає від нас, — праці великої і впертої, щоб світ нарешті зрозумів, що трагедія України — це трагедія всього сучасного світу, що проблема України — це не лиш проблема українського народу, чи внутрішня проблема Росії", а це проблема світова. Докажімо своєю поставою світові, що теперішня трагедія України може стати трагедією Америки, чи інших країн світу завтра, що стратеґія Москви закроєна і призначена не лише для України, але й для Америки і всього світу, що наша протестаційна маніфестація 16-го вересня уВашінґтоні, як і майбутні маніфестації проти московської тиранії є одночасно протестом всього вільного людства, кому свобода є дорога і лежить на серці, хто готовий приєднатись до наших повних гніву колон протесту до нечуваного злодіяння большевицької Москви.

За нами свята правда, але правда лише переможе тоді,коли її будемо голосити вперто, послідовно і в один голос — тоді вона напевно переможе.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — Редакція.

Марія Гарасевич

НА „ВАТРІ"

„Світе ясний, світе прекрасний..."

І. Нечуй-Левицький

І.

Кедри, кедри, кедри... Куди не глянь, де не обернись... Між ними польовий розмай: квіти, трави до колін, до пояса на вільній від обрібки й здається від людини — цілинній землі. А попри кедрові гаї, мішані й соснові ліси.Вони дещо відступають від кедрів, немов любуються цією вродливою, запашною рослинністю. Скільки око сягає, простір, якому, здається, кінця немає — як небо, безкрає. Лиш обрій визначує межу, зупиняючи спроможність зору. Вся околиця хвиляста. Вона розляглась лагідними, великими горбами, що полого спадають на пагорбки й знову підіймаються ще вище, або виходять на лише дещо хвилясту рівнину.

Земля багата, щедра, життєдайна. Все на ній росте буйне, оздоблюючи її кольорами степу, лісу, поля й неба, яке свою вроду дарує воді й квітам. Землі дуже, дуже багато. Фармери обробляють лише невелику частину свого поля. Може тому, що ґрунт має в собі каміння, а може тому, що мають його забагато. Переважно, це фарми молочної худоби. Багато ж власників цілих соток акрів тримають її цілинною — міські люди захотіли жити на природі. Канадська врожайна земля, колишня мрія галицьких селян, все ще чекає на своїх господарів... Покищо вона гуляє, бо її забагато.

Яскравий, соняшний день кінця липня. Повітря чисте, прозоре... Ми в останніх кільканадцяти милях до відпочинкової оселі „Ватра", чи, як популярно її називають в Торонто за ім'ям власників, „Завадівки". Збились з дороги. На наше диво, кожен канадець в містечку, чи фармер радо розказують як туди доїхати. З виразу облич, видно, що вони „Ватру" не лише добре знають, але й люблять і назву вимовляють чітко й правильно. А це тому, як довідалися пізніше, що довколишнє населення, (переважно канадці шкотського й німецького походження), використовують „Ватру" майже круглий рік, влаштовуючи там свої весілля, уродини, ювілеї, товариські зустрічі і т.д.

Зустрічаємо дивне явище: попри дорогу, шутром, їдуть легкими двоколісними візками, запряжені одним конем, люди в одягах німецьких селян XIX сторіччя. Вони незвичайно охайні і все якось бездоганно чисте: коні, візки, одяг і самі люди. Секта менонітів хоче зупинити час і проґрес. Огортає жаль за втрату людських зусиль намарне.

Звертаємо на дорогу ч. 10. Ми всього коло 280 миль від Дітройту. Наш Мичиґен сам пишається красою, приваблюючи туристів з цілої Америки. Дж. Стайнбек називає його прекрасною оздобою в короні стейтів Америки. Але краса меж не знає і я не можу налюбуватись Божому твориву на землі, не можу надивитись на цей куток Канади, що адміністративно носить назву „Ґрей Каунті".

Оселя „Ватра" розляглася на 150-ти акрах чарівної вроди. Саме подвір'я дуже велике і добре доглянене. Скрізь грядки квітів, обложені рожевим камінням, характеристичним для цього ґрунту, різних сортів ялинки і кедри... Під вікнами всіх кімнат ресторану, рожі, (чи пак, мальви), і мені весь час приходить на думку пісня „Посадила рожу край вікна...", а в уяві наші селянські двори з невід'ємними рожами. І тут рожі високі, сягають понад ріст людини і грають цілою гамою кольорів А нижче, маки... Їх повні грядки з голівками піднятими до неба й, здається, що вони усміхаються саме до вас своїм повним ніжним квітом, колір якого ні з чим зрівнятися не може. Годі перелічити всі квіти культивовані на „Ватрі", що милують око й насичують запахом повітря. „Хтось тут має поетичну душу", думалось мені з першого враження.

Відпочинкова оселя „Ватра" діло ідеї, рук, наполегливої праці панства Завадівських. Пан Завадівський спритний адміністратор і будівничий, до речі, майстер на всі руки, а пані ласкава господиня з поетичною душею, ще до того й автор творів для дітей. Вони мають кілька спільників, але фактичними власниками є вони. „95 відсотків праці вкладеної у збудування й розбудування оселі — це діло рук мого мужа", — каже пані Завадівська. Але й сама пані, ніжна, мила, скромна, дала, либонь, 100 відсотків вмілого керівництва кухнею, смачного харчу й хорошого настрою. Оселя має все, чим, характеристичні американські курорти: басейн для купання, тенісова площа, мальовничий став з пляжею та човнами, гарний ресторан із здоровим домашнім харчем, величезне, вкстелене зеленою травою, подвір'я, де можна відпочивати в тіні великих дерев... Цікавого товариства, тут ніколи не бракує. Оселя набирає розмаху майбутнього великого підприємства. Крім забудувань відпочинкового характеру та великої площі для „трейлерів" з повним забезпеченням умов цивілізації, вже отримано дозвіл та затверджено плян розподілу частини землі на окремі садиби по акрові й більше під будову домів. Ще у своєму творі „На твердій землі", У. Самчук, випереджуючи саме життя, змалював цих наших людей — людей, які, почавши з нічого, доробились значних матеріяльних осягів на „твердій землі" Канади — країни всебічних можливостей.

Зустріч з Уласом Самчуком

Коли я з Богданом, (моїм мужем), перший раз, у суботу ввечері, зайшла до ресторану на вечерю, нам назустріч піднялися Улас Самчук та його дружина Таня. Кращої зустрічі, хіба собі й бажати не можна. Вітаємося щиро й сідаємо при їхньому столі. Бачитися з цим славним і цікавим письменником завжди хвилююче. Здається,нема теми, на яку б він не любив говорити й завжди кожна тема ним переосмислена аж до певних висновків. При кожній зустрічі ми дискутуємо палко. З ним інакше не можна. Ялова розмова не для нього, як і не для мене. Не завжди ми погоджуємося у поглядах. Я люблю його слухати, пильнувати розгорнення його думки, підсичувати її питаннями, заввагами. Особливо люблю слухати про його творчі задуми та втілення їх. Колись він мені розказав задум ще тоді ненаписаного твору „Втеча від себе". Який блискучий заголовок і який цікавий твір!

Цим разом ми дискутували завзято й,здається, ніхто нікого не переконав.

(Продовження буде)

ДЕНЬ УНС ВІДКЛАДЕНО

З уваги на смерть

ПАТРІЯРХА ЙОСИФА

і зарядження Ієрархією УКЦеркви в ЗСА 40-денної жалоби

День УНСоюзу з вибором „Міс Союзівки", мистецькою програмою, тенісовим турніром і забавою, який мав відбутися в суботу і неділю, 22-го і 23-го вересня 1984 року

відкладено.

Нова дата буде проголошена незабаром.

ЗАКЛИК

Українці й Українки Америки!

Наш національний скарб — рідна мова, історія українського народу, наша віра і національна культура опинились під смертельною загрозою окупанта в Україні.

Запротестуймо рішуче проти комуно-московського мовно-культурного ґеноциду

своєю масовою ПРОТЕСТАЦІЙНОЮ МАНІФЕСТАЦІЄЮ

16-го вересня 1984 р. у Вашінґтоні, Д. К.

Апелюймо до сумління американського народу та вільного світу стати в обороні святих і непорушних прав українського народу!

Принесім наш низький поклін великому борцю за волю України — Тарасові Шевченкові в знак 20-ої річниці спорудження Йому пам'ятника у Вашінґтоні! Нехай в цей день не буде між нами ні байдужих, ні нейтральних. Всі до колон могучого, гнівного і рішучого протесту!

СЛАВА УКРАЇНІ!
ПРЕДСТАВНИЦТВО ДЦ УНР на ЗСА

ШКОЛА УКРАЇНСЬКОГО ТАНЦЮВАЛЬНОГО АНСАМБЛЮ ВОЛОШКИ

Голова Дирекції — РІТА ПОСЛУШНА
Директор школи — НІНА ПАЦОВСЬКА

Дирекція Школи Українського Танцювального Ансамблю ВОЛОШКИ повідомляє, що **РІЧНА ПРАЦЯ ШКОЛИ ТАНЦІВ** розпічнеться **у понеділок, 10 вересня 1984 р., о год. 6-ій веч.** у приміщенні **Українського Освітньо-Культурного Центру,** 700 Cedar Road, в околиці Fox Chase.

РЕЄСТРАЦІЯ молоді і дітей від 5-ти років відбудеться у двох днях — **понеділок, 10-го вересня і понеділок, 17-го вересня, у 6-ій год. веч..** Перша лекція почнеться у 6-ій год. вечора у **понеділок, 10-го вересня.**

За точнішими інформаціями просимо дзвонити до **панни Ніни Пацовської на телефон: (215) 457-0276.**

Зі смутком та жалем подаємо до відома усім Пластунам та Пластункам у світі, що в дні 7-го вересня ц. р. упокоївся в Бозі великий Приятель Пласту

ПАТРІЯРХ КАРДИНАЛ ЙОСИФ СЛІПИЙ

довголітній каторжник і мученик за Віру.

Український Пласт вшанує пам'ять Патріярха, Приятеля Української молоді і Пласту 40-денною жалобою і молитвами.

Взиваємо усіх Пластунів і Пластунок у світі взяти зорганізовану участь з прапорами в місцевих Поминальних Богослуженнях.

Пласт буде репрезентований на похоронах в Римі Начальним Пластуном пл. сен. Юрієм Старосольським, Пластовою Групою в Римі та делеґаціями з поодиноких країн.

Головна Пластова Рада
Головна Пластова Булава
Крайові Пластові Ради й
Крайові Пластові Старшини
в ЗСА, Канаді, Австралії, Арґентіні, Великобританії та Німеччині

Українське Патріярхальне Світове Об'єднання та його складові частини

висловлюють найбільший жаль і біль після одержання сумної вістки з Риму про те, що там 7-го вересня 1984 року упокоївся в Бозі

БЛАЖЕННІШИЙ ПАТРІЯРХ ЙОСИФ

Ісповідник віри та борець за права Української Католицької Церкви, який завершив її патріярхатом і став першим її Патріярхом.

В імені католицьких мирян у цілій діяспорі висловлюємо заяву вірности українських мирян ідеалам єдности, помісности та патріярхату, за які змагався ціле життя Патріярх Йосиф і прирікаємо продовжувати наші змагання за їх повне здійснення.

Висловлюємо теж сподівання, що Наслідник Блаженнішого Йосифа на патріяршому престолі та Синод Українських Католицьких Єпископів продовжуватиме церковну лінію, яку заступав Блаженніший Йосиф. В тому миряни будуть всіма силами піддержувати нашу Ієрархію та співпрацювати з нею.

Одночасно закликаємо всіх мирян до жалоби після нашої великої втрати згідно з зарядженням Єпископату та до молитви за Українську Церкву.

За Президію УПСО:

Богдан І. Лончина, Голова **Василь Колодчин, Секретар**

М. Василик (Арґентина), о. Р. Ганкевич (Канада), В. Кальваровський (Німеччина), Р. Кравець (Англія), Я. Оришкевич-Галицький (Австралія), Ол. Пришляк (ЗСА), А. Хлопецький (Арґентина).

У глибокому жалю ділимося сумною вісткою з Родиною і Приятелями та Знайомими, що 16-го серпня 1984 р. у Льос Анджелесі, Каліфорнія, ненадійно, відійшов у Вічність на 81-му році життя наш Незабутній

МУЖ, ТАТО І ДІДО

бл. п. інж.

Ярослав Білинський

член Верховної Пластової Команди в Галичині, основник і голова Т-ва Український Сокіл в Празі, командант відділу Карпанської Січі, делеґат до Сойму Карпатської України, діяльний член кооперативних і громадських товариств в Арґентині і Льос Анджелесі.

Дружина — ВАРВАРА
Дочка — ГАЛИНА з Родиною
Син — ЯРЕМА
і близька Родина

Ділимося сумною вісткою з Родиною та Приятелями, що 29-го серпня 1984 р. з Волі Всевишнього упокоїлась в Бозі на 91-му році трудолюбивого життя

наша Найдорожча

ТЕТА, БАБУНЯ, СТРИЯНКА, СЕСТРА І ШВАҐЕРКА

бл. п.

МАРІЯ з КРИШТАЛЬСЬКИХ ГІРНЯК

ПАНАХИДА була відправлена 29-го серпня 1984 р. в похоронному заведенні Кардинала в Торонто. **ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА** була відправлена в церкві св. Миколая, а опісля Тлінні Останки були перевезені на цвинтар Проспект в Торонто, Канада.

Панахиду і похоронні відправи відслужили о. митр. Хомин, о. митр. Сиротинський і о. Галадза.

В глибокому смутку —

РОДИНА

Ділюся сумною і страшною вісткою з Родиною в Україні, Друзями і Приятелями, що в неділю, 9-го вересня 1984 року після тяжкої хвороби відійшов у Вічність

мій Найдорожчий

ДРУГ, ПОРАДНИК І ОПІКУН, МУЖ

бл. п. проф.

Константин Григорович КОСЕНКО

ПАНАХИДА у вівторок, 11-го вересня 1984 р., о 6-ій год. вечора в похоронному заведенні П. Яреми, 129 Іст 7-ма вул. в Ню Йорку, Н. Й.

В середу, 12-го вересня 1984 р., о 10-ій год. відбудеться **МОЛИТВА**, а опісля **ПОХОРОН** відбудеться на українському православному цвинтарі св. Андрія у Бавнд Бруку, Н. Дж., де в Церкві-Пам'ятнику відбудеться **ПОХОРОННА СЛУЖБА БОЖА**, о год. 11-ій ранку. —

про що повідомляє прибита страшним і несподіваним горем

ДРУЖИНА

В Ню Йорку реєструватимуть охочих голосувати

Ню Йорк. — Йдучи назустріч українським громадянам ЗСА в Ню Йорку, котрі не є зареєстровані і не голосують в американських виборах, представники Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій міста Ню Йорку будуть реєструвати охочих брати участь в американських виборах цього року, 6-го листопада.

Представники Об'єднаного Комітету переводитимуть реєстрацію українських громадян для голосування в Домі ООЧСУ, 136 Друга авеню, в четверги і п'ятниці, в годинах від 5-ої до 7:30 вечора кожного тижня до 5-го жовтня 1984 року.

Ділимося сумною вісткою, що дня 7-го вересня 1984 року упокоїлася в Бозі по тяжкій недузі, у Ст. Пітерсбурґу, Фльорида, проживши 54 роки

Найдорожча ЖІНКА І МАМА

бл. п.

НАТАЛІЯ БУЧИНСЬКА

з дому ГОЛОВІД

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 10-го вересня 1984 р. в українській католицькій церкві Богоявління Господнього, а відтак похована на цвинтарі Кальварія у Ст. Пітерсбурґу, Фльорида.

Горем прибиті:

чоловік — БОРИС БУЧИНСЬКИЙ
сини— ЯРОСЛАВ, ПАВЛО, ПЕТРО
сестра — МИРОСЛАВА ЧЕРНИ з родиною
брат — БОГДАН ГОЛОВІД
теща — ОЛЬГА БУЧИНСЬКА
шваґрові — ЛІЛЯ І АЛЯ з родинами
кузини: ЕВГЕН ГАРАСИМЧУК з родиною
ГАЛЯ І ЗЕНОН ГАРАСИМЧУКИ
та дальша Родина в Америці і Україні

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ **СМЕРТИ**
нашого Невіджалуваного
МУЖА, БАТЬКА, ДІДУНЯ І БРАТА

бл. п.

ТЕОДОРА ЛЕШКА

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

в неділю, 16-го вересня 1984 р., о год. 10-ій ранку в церкві св. Юра в Ню Йорку
та в суботу, 15-го вересня 1984 р. в церквах:
св. Івана Хрестителя в Гантері, Н. Й.;
св. Йосафата у Ґлен Кові;
оо. Студитів в Римі;
Непорочної Діви Марії у Люрді;
Христа Дитяти у Назареті
і Свято-Троїцькій Православній Церкві в Ірвінґтоні, Н. Дж.

Горем прибиті:

дружина — СТЕФАНІЯ
син — ЯРОСЛАВ з дружиною АЛЛОЮ
і донею АДРІЯНОЮ
БРАТ І СЕСТРИ в Україні
і СВАТИ

З жалем повідомляємо, що 7-го вересня 1984 року в Ню Йорку, Н. Й. відійшла у Вічність на 90-му році життя

СВ. П.

АВРОРА ВЕЛЬМИЧУК

з дому ІВАНИЦЬКА

уроджена на Буковині, б. учителька і дружина св. п. адвоката Александра Вельмичука.

ПАНАХИДА — в четвер, 13-го вересня 1984 р., о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні П. Яреми, 129 Схід 7-ма вул., Мангетен, Н. Й.

ПОХОРОН — в п'ятницю, 14 вересня 1984 р., год. 9-та ранку з церкви Всіх Святих, 206 Схід 11-та вул., Мангетен, Н. Й. на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

В глибокому смутку:

РОДИНА І ПРИЯТЕЛІ

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ПІСЛЯ СМЕРТИ

бл. п.

ОЛЕНИ БЛАВАЦЬКОЇ

відправляться

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в неділю, 16-го вересня 1984 року

в церквах:

св. Михаїла в Балтімор, Мд.;
Царя Христа у Філядельфії, Па.;
Св. Софії в Римі;
Українській Католицькій Церкві в Люрді.

Просимо згадати нашу Найдорожчу Покійну Маму у своїх молитвах.

доньки: ЛІДІЯ ЛЕМІШКА
ДАРІЯ КОСТРУБЯК

з Родинами

Прощання з св. п. Людмилою Сердюк

У п'ятницю, 13-го липня 1984 року перестало битися серце великої патріотки, акторки і суспільної діячки св. п. Людмили Сердюк.

Св. п. Людмила Сердюк.

Народилася Людмила 6-го травня 1899 року в селі Німовичах на Волині у родині Антона і Мокрини Тарготи. Театр любила ще з юних років. Виступала у шкільних виставах, а пізніше в аматорських гуртках. Молоденькою одружилиася з Фараоновим і в них народився син. Обов'язок дружини і матері стали на першому місці, і мрія стати акторкою відійшла втінь.

Доля людини химерна. Чоловік п-і Людмили трагічно помер і вона залишилася з малою дитиною без засобів до життя. І в цей час горя і розпачу 1924 року несподівано для неї з'явився директор театру „Прометей" на Волині і запропонував їй працю в театрі. Очевидно, вона цю пропозицію прийняла з великою радістю.

Працювала вона в українських мандрівних театрах—„Емігрант", Залевського, Н. Бойка, І. Городничого, „Заграва" під мистецьким керівництвом Б. Блавацького та в театрі ім. І. Котляревського. Працюючи в театрі 1928 року зустріла актора, колишнього сотника Визвольних Змагань Василя Сердюка і з ним одружилася. Молоде подружжя із запалом і любов'ю працювало в українських театрах. Зносили невигоди подорожнього життя, утиски поляків. Ставили переважно побутові українські п'єси. Вони понесли рідне театральне мистецтво до багатьох закутин Волині та Галичини. Українські селяни масово приходили на вистави, з ентузіязмом вітали своїх акторів, давали їм утримання, нічліг та обдаровували, хти чим може.

У 1939 році Людмила Сердюк вже працювала у стаціонарних театрах: драм театр Лесі Українки у Львові, Львівський Оперний Театр, київська кіностудія. На еміграції 1955 року в місті свого прожитку в Трентоні, Н. Дж., зорганізувала Театральну Студію Молоді, з якою працювала кілька років. Від 1963 року працювала в „Театрі у П'ятницю" під керівництвом режисера В. Шашаровського.

Людмила любила грати ролі характерні, героїчні, хоч грала різні. Ось деякі з них: „Земля"—Побожна, „Марія"—Марія, „Украдене щастя"—Настя, „Ой, не ходи, Грицю"—хазяйка, „Ой, Морозе, Морозенку"—матір, „На руїнах"—Тірца, „Кам'яний Господар"—Грандеса, „Циганка Аза"—Галя, „Мина Мазайло"—Рина, „Платон Кречет"—Бочкарева і багато інших. У „Київській Студії" грала ролю матері у „Вітрі зі сходу".

Протягом 30-ти років свого проживання у Трентоні, Людмила Сердюк була душею і окрасою сцени під час різних святкувань. Була дуже доброю декляматоркою, Раз, пригадую, на свято Матері вона з пам'яті прочитала „Марію" Стефаника, а було їй в той час уже понад 80 років. Цей глибокий твір у її мистецькому виконанні дійшов до кожного слухача—люди плакали.

Пані Людмила жила не лише театром. Вона була глибоко віручою і практикуючою християнкою, до кінця свого життя була активною у церковному житті.

Людмила Сердюк прожила свій вік повним життям. Усе своє життя належала до різних організацій: мистецьких, суспільно-громадських та церковних. Уже 1925 року належала до Діячів Українського Театрального Мистецтва у Львові, а в 1941 році—до Літературно-Мистецького Клюбу також у Львові. В Америці належала до Об'єднання Мистців Української Сцени (ОМУС-у). Та найдовше і найбільше працювала у рядах Союзу Українок Америки (СУА). Була завжди в активі як свого відділу, так і Головної Управи. Належала до Світової Федерації Українських Жінок (СФУЖО), до приятелів Українського Музею в Ню Йорку та Музею при Церкві-Пам'ятнику в Бавнд Бруці.

Була завжди жертвенною на українські цілі. Підтримувала наші видавництва, наукові організації, політичні та допомогові акції на свою рідну Українську Православну Церкву й інші. У своєму заповіті розпорядилася розділити своє життєве забезпечення в Українському Народному Союзі на наукові інституції, організації, пресу, церкву та на потреби сліпих.

Небагато хто мав стільки знайомих і друзів, як сл. п. Людмила. Мешкаючи кілька років серед природи в Черчі, вона кожного літнього сезону гостила багато своїх друзів. Не одним хворим по-материнськи опікувалася і допомогла повернути надірване здоров'я. Ті, що знали св. п. Люсю, любили її і шанували.

СУА величаво відсвяткувало її 80-ліття в Трентоні. Були квіти, дарунки, мистецька частина, привіти і бенкет з великою участю шанувальників.

Приблизно півроку перед смертю п-і Людмила недомагала, але ніколи не нарікала. Хоч сповільнила своє темпо та до кінця не переставала цікавится життям української спільноти. Була свідома, що приближається подорож у вічність, але спокійно і гідно це сприймала. Мала велике щастя, маючи такого люблячого і відданого чоловіка. Протягом їхнього 56-літнього подружнього життя вони взаємно шанували і розуміли; жили спільними ідеалами. В часі її хвороби п. Василь з умінням і самопосвятою доглядав її, але прийшов час і вона відійшла у кращій світ.

Величаво відбулися похоронні обряди. На панахиду прибуло багато її друзів і знайомих. Були друзі-актори, представниця Головної Управи СУА, що привезла зі собою прапор СУА в Трентоні та громадяни цього міста. Місцеві відділи СУА мають вже своєрідну традицію прощання із своїми членками.

17-липня 1984 року у похоронному заведенні Кошика-Портер була відправлена Панахида. Після відправи слово про Покійну, як людину і християнку, сказав о. митрат М. Галета. Від ОМУС-у прощав голова п. Є. Левицький, від Головної Управи СУА Н. Данцленко і Б. Осадца від імени голови 19-го Відділу СУА в Трентоні хворої М. Лабки. Потім кожна членка СУА, прощаючися, поклала квітку у ногах Покійної. З цих квіток склали букет, як символ єдности.

Наступного дня, 18-го липня, в церкві св. Юрія Переможця у Ярдвіллі, Н. Дж., була відправлена Свята Літургія та похоронні відправи з великою участю людей, як на буденний день. Після цього тіло було завезено до Бавнд Бруку і внесено у Церкву-Пам'ятник, яку Покійна так любила. Отець митрат М. Галета у сослуженні о. митрата Є. Нарушевича відправив Панахиду, після чого всі присутні востаннє попрощалися з св. п. Людмилою, і священик запечатав труну.

Ми всі відпровадили її на місце вічного спочинку. Остання „Вічная Пам'ять", остання грудка землі, остання квітка на її труну і на запрошення В. Сердюка всі пішли до залі на тризну, щоб ще згадати її тихим, добрим словом.

Ганна Самутин від себе та родини говорила про св. п. Людмилу з великим пієтизмом—вони ж давні приятелі. Від Сестрицтва у Ярдвіллі говорила Н. Фат; давній приятель родини Сердюків п. Заліско говорив в імені своєї родини, а І. Кононів поділилася своїми спогадами з театру про св. п. Людмилу.

Пом'янули Л. Сердюк і в сороковий день її смерти. Після Панахиди знову була трапеза, знову промовці її вшанували. Про неї, як акторку і приятельку, цікаво оповідав реж. В. Шашаровський. Про високі якості Покійної говорила Н. Даниленко та Б. Скорупська від церковної громади тепло згадуючи Покійну. В. Сердюк подякував усім, що прийшли помолитися за її душу і за вияв пошани до Покійної.

Відійшовши, Людмила Сердюк залишила порожнє місце в українській спільноті, у церкві, на сцені й у наших серцях.

Б. Скорупська

Редагує Омелян Твардовський

СК „Крила" Чикаго — „Пампас" С. К. 1 : 2

Перші змагання за першенство ліги осіннього сезону, що відбулися 5-го серпня ц. р., „Крила" програли з аргентинським клюбом „Пампас" 1:2. Звітові змагання відбулися на стадіоні Коміскі Парку, як передзмаг перед професійними змаганнями клюбів „Стінг"—„Ґолден Бей". Вислід та перебіг цієї зустрічі розчарував приблизно 10,000 глядачів, між якими було коло 300 українців. Дружина „Крил", цим разом заграла гірше своїх можливостей. Лише Левко Кулінченко на обороні і Андрій Ситник в нападі були на висоті завдань. Напад „Крил" не використав щонайменше трьох добрих можливостей для здобуття голів. Єдиного ґоля для нашої дружини здобув Ситник після довгого рейду в підворіття „Пампас". Перший ґоль в сітку воріт „Крил" влетів з вини воротаря Дахнівського, який заграв одні із слабших змагань, головно в першій половині, коли вислід був *1:1* В другій половині аргентинці домінували і тільки завдяки знаменитій грі Л. Кулінченка вислід обмежився 1:2

СК „Крила"–СК „Вісла" 1:2

У неділю, 12-го серпня ц.р., „Крила" програли другі з черги лігові змагання, цим разом з сильним польським клюбом „Вісла", в складі якого виступають старші досвідчені змагуни з І-ої і 2-ої державної ліги Польщі. Будучи дещо слабшими кондиційно, польські футболісти мали значну технічну перевагу над усіма своїми конкурентами і мали її теж у звітовій зустрічі. Все таки при дещо більшому зусиллі нашого нападу можна було ці змагання виграти. Наш напад мав чотири зовсім добрі нагоди стрілити ґолі, але наші молоді змагуни нервово не витримали. Оборона і допомога не могли дати собі ради із технічним нападом „Вісли", який домінував у підворітті „Крил". В цих, як і попередніх змаганнях найкращим нашими змагунами були А. Ситник в нападі та Левко Кулінченко на обороні. Знову слабо заграв наш воротар, зробивши декілька помилок, завдяки яким суперники здобули перший ґоль. Другий ґоль він не міг обоocéнити, і його здобула „Вісла"в кінцевій фазі зустрічі, коли почало вже темніти.

Мирон Дахнівський

УСВТ „Ч. СІЧ"—„СПОРТ ФРЕНДС" Пассейк—1 : 1

Цими змаганнями, що відбулися 17-го серпня, „Ч. Січ" закінчила розгривки літнього турніру за чашу ДАБ. Звітова зустріч пройшла на вищому рівні і в ній обидві дружини показали змістовну і технічну гру. Вислід цих цікавих змагань закономірний, але він вийшов на користь віцечемпіонам І-ої Дивізії Космополітальної ліги, якими є „Спортфрендс", вони теж здобули чашу Ню Джерзі. Остаточно „Спортфрендс" ввійшли до фіналу за чашу ДАБ, в якому здобули перемогу і таким чином, здобули і цю найвищу нагороду літнього сезону.

Цікаво, що в складі цього німецького клюбу виступають деякі заавансовані змагуни українці в той час, як кільком українським клюбам в Ню Йорку—Ню Джерзі бракує таких змагунів в їх складах.

Чи не час вже, найвищий, щоб наші клюби зацікавилися цими загубленими нашими талантами? Час найвищий, щоб ці блукаючі українські футболісти знайшли дорогу до існуючих українських дружин, у яких вони повинні репрезентувати наше рідне ім'я, наш організований спорт так, як це роблять поляки, італійці, арґентинці, жиди й інші національності. Чому ми маємо бути слугами дуже часто ворожим нам етнічним групам?

НА ВАШУ КНИЖКОВО—СПОРТОВУ ПОЛИЦЮ

Щойно вишла з друку 171-сторінкова книжка „Український Спортовий Клюб „Довбуш" Чернивці—Буковина, 1920-1940" в твердій обкладинці з мистецько виконаною емблемою цього славного клюбу.

Це важливе історично-спортове видання появилося завдяки Центральному Об'єднанню Буковинців Українців в Ню Йорку, Кураторії Фонду „Зелена Буковина" Філядельфія та Українсько-Буковинській Громаді в Торонто, Канада. Зредаґували зібрані матеріяли Володимир Карпович і Петро Григорович. Історичної вартости фотознімки доставили: В. Карпович, О. Суховерхський, С. Будний, О. Омельський, М. Іванович, В Рибак, д-р О. Соколишин, В. Якубович, Е. Павлюк, О. Ковальський і Г. Шерей.

Згідно із передмовою в 1966 році з ініціятиви УАК „Запороже" Ню Йорк був створений Комітет для відзначення 45-річчя УСК „Довбуш" Чернівці, до складу якого ввійшли: В. Шерей, С. Будний, П. Григорович, С. Жуковський, О. Суховерський, М. Іванович, А. Когут, О. Омельський, д-р О. Соколишин і В. Рибак. Завдяки рішенню цього Комітету і вийшла ця книжка, якою гідно вшановано 45-річний Ювілей „Довбуша" Чернівці.

В І-му розділі книжки поміщені: імена доставців історичних фотознімок, велика фотознімки засновника і кількакратного голови „Довбуш", батька Українського Академічного Козацтва „Запороже" д-ра Франца Єнджейовського (1888-1979) розвідка про УСК „Довбуш" англійською і німецькою мовами, передмова, вступ та статті „Початок українського спорту на Буковині в роках 1910-1920" і „Заснування Українського Спортового Т-ва „Довбуш" у Чернівцях.

У ІІ-му розділі „Копаний м'яч" перша дружина, І-ий період—1920-1929, описи поодиноких сезонів. Продовжується подібні описи сезонів і в ІІІ-му розділі, в якому є також цікаві згадки про поїздку „Довбуша" до Станиславова в сезоні 1931-1932 років. „Заходи до ювілею О. Ю. Федьковича", **Заборона свята Федьковича** та турнір чотирьох дружин" „15-річний ювілей Т-ва і здобуття мистецтва Буковини, Басарабії та Східньої Ліги, „Заборона виїзду на ювілей СТ „Україна"—„Львів". В ІУ-му розділі подані матеріяли про 3-ій переіод існування „Довбуша" в 1936-1940 роках, в якому, між іншими цікавими фактами є згадки про „Юньйорів" Довбуша" віцечемпіонів Румунії та про „Шовіністичний розпорядок міністерства шкільництва". В У-му розділі задокументовані факти про ланку гаківки „Довбуша" як теж про ланки відбиванки і легкої атлетики. В УІ-му і останньому розділі тієї цінної книжки є цікава стаття про „Український Спортовий Союз", списки проводу і змагунів, членів засновників УСТ „Довбуш" та інші. Зацікавлені можуть придбати цю історичну книжку, висилаючи замовлення на адресу: O. Suchowersky, 698 Sanford Ave., Newark, N. J. 07106.

(от)

Різне